

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2021/01 van 26 januari 2021

betreffende

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en het Energiebesluit van 19 november 2010
roepnaam	(Besluit milieuhygiëne en Energiebesluit)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 11 december 2020

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 11 december 2020 van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, ontvangen door de VTC op 11 december 2020;

Brengt op 26 januari 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme (hierna "de aanvrager") verzocht bij e-mail van 11 december 2020 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerpbesluit van Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en het Energiebesluit van 19 november 2010 (hierna "het Ontwerp").

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De VTC beperkt zich in deze uitleg tot de delen van het Ontwerp die haar relevant lijken in het kader van de bescherming van persoonsgegevens. In het bijzonder betreft het de bepalingen van het Ontwerp die voorzien in een wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010. Deze bepalingen die voorzien in een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne lijken niet relevant in het kader van de bescherming van persoonsgegevens.
4. Het Ontwerp voorziet in de gedeeltelijke omzetting van (1) de richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie; en (2) de richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.
5. Relevant in het kader van de bescherming persoonsgegevens, zijn de volgende bepalingen:
6. Artikelen 15 en 16 van het Ontwerp over de gegevensuitwisseling tussen de energiehuizen en het nieuwe Vlaams Energie en Klimaatagentschap (VEKA) en de kredietgevers en het VEKA. Via het decreet van 30 oktober 2020 en het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering (VR 2020 2810 DOC.1207) wordt er een energielening+ en een rentesubsidie ingevoerd. Deze voorzien in de mogelijkheid om aan nieuwe eigenaars van niet-energiezuinige woningen en in functie van de sleutelmomenten een geschikte vorm van renteloos krediet aan te bieden, waarmee zij hun woning energetisch kunnen renoveren. Nieuwe eigenaars die een woning aankopen, zullen daartoe meestal een hypothecair krediet aangaan bij een kredietinstelling. Voor deze eigenaars wordt in samenwerking met de kredietinstelling een aanvullend renteloos hypothecair renovatiekrediet voorzien, waarbij de Vlaamse overheid aan die burger een rentesubsidie verstrekt. Nieuwe eigenaars door erfenis of schenking moeten voor de verwerving meestal geen beroep doen op een hypothecair krediet en zijn voor het bekostigen van hun renovatie veelal beter gediend met een consumentenkrediet. Voor deze eigenaars wordt in een uitbreiding van de renteloze energielening voorzien bij de energiehuizen (energielening+).
7. Het Ontwerp bepaalt in de artikelen 15 en 16 welke gegevens de energiehuizen en de kredietgevers aan het VEKA moeten bezorgen met het oog op een correcte toekenning van het voordeel en de handhaving op de resultaatsverbintenis.
8. Artikel 19 van het Ontwerp over de toegang van kredietgevers tot de energieprestatiecertificatendatabank: het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet in een digitale toegang tot het EPC: *“Zo zullen we aan kredietgevers de mogelijkheid geven om in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming en/of voor energiebesparende renovaties het digitale EPC-attest van het betrokken onroerend goed te gebruiken”*. In haar beleidsnota stelde de minister het volgende: *“Samen met de financiële sector bepalen we hoe EPC-gegevens gedeeld kunnen worden zodat kredietverleners via simulaties, scenario’s, bouwplannen, ..., kunnen bepalen welke extra leencapaciteit of voordeel op het aangepane krediet kan worden toegekend aan eigenaars die bij renovatie een substantieel verbeterde energiebesparing realiseren.”* Het Ontwerp geeft in artikel 19 uitvoering aan deze bepalingen.
9. In het geval de aanvrager van oordeel is dat de VTC ook andere bepalingen bekijkt, kan nog steeds een aanvullend verzoek hierover gericht worden aan de VTC.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

a. Voorafgaande toelichting

10. Het Energiebesluit heeft een afdeling X genaamd “Verwerking van gegevens”, onder titel III (Organisatie van de elektriciteits- en gasmarkt) dat is ingevoegd bij artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 en waarin een aantal maatregelen worden opgelegd. Deze bepalingen betreffen het verwerken van gegevens van netgebruikers.
11. Het Energiedecreet van 8 mei 2009 zelf bevat verschillende bepalingen m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder in de afdeling IX m.b.t. meters en meetgegevens (artikel 4.1.22/2 e.v.).
12. De adviesaanvrager heeft zelf geen artikelen aangeduid die de verwerking van persoonsgegevens betreffen. De VTC bespreekt hierna de hiervoor vermelde artikelen 15, 16 en 19 die haar relevant lijken.
13. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en verwerkt en de verzamelde en verwerkte gegevens de volgende zijn:

Voor wat betreft artikel 15 Ontwerp:

14. De personen van wie gegevens verzameld worden, zijn:
 - de kredietnemers die een energielening+ hebben afgesloten;
 - de bewoner van de te renoveren woning; hierover vermeldt de toelichting bij de artikelen 15 en 16: “Voor de bewoner zijn de enige persoonsgegevens die uitgewisseld worden en die mogelijk betrekking hebben op hem, de energiegegevens (label) van de te renoveren woning. Er worden geen identificatiegegevens van de bewoner uitgewisseld.”
15. De volgende gegevens worden verwerkt:
 - o de identificatiegegevens van de kredietnemers die een energielening+ hebben afgesloten, met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;
 - o het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat dat opgemaakt werd na 1 januari 2019;
 - o de datum van authentieke akte van verwerving of de datum van de aangifte van nalatenschap, of, bij gebreke daarvan, de datum van het aanslagbiljet van de erfbelasting zoals opgemaakt door de Vlaamse Belastingdienst.
 - o de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name: a) de administratieve ligging, (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID en AR-ID); b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau; c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau, (verdieping, vleugel en deur), uit het gebouwenregister;
 - o het huidige en te behalen energielabel;
 - o de volgende financiële gegevens: a) het kredietnummer en b) de modaliteiten van de energielening+

Voor wat betreft artikel 16 Ontwerp:

16. De personen van wie gegevens verzameld worden, zijn:
 - de kredietnemers die een renovatiekrediet hebben afgesloten en een rentesubsidie hebben aangevraagd;

- de bewoner van de te renoveren woning; hierover vermeldt de toelichting bij de artikelen 15 en 16: “Voor de bewoner zijn de enige persoonsgegevens die uitgewisseld worden en die mogelijk betrekking hebben op hem, de energiegegevens (label) van de te renoveren woning. Er worden geen identificatiegegevens van de bewoner uitgewisseld.”

17. De volgende gegevens worden verwerkt:

- o de identificatiegegevens van de kredietnemers die een renovatiekrediet hebben afgesloten en een rentesubsidie hebben aangevraagd, met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;
- o het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat dat opgemaakt werd na 1 januari 2019;
- o de datum van de authentieke akte van verwerving of bij gebreke daaraan de authentieke kredietakte gekoppeld aan de verwerving van de woning of het appartement;
- o de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name: a) de administratieve ligging (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID, AR-ID); b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau; c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau (verdieping, vleugel, deur) uit het gebouwenregister;
- o het huidige en te behalen energielabel;
- o de financiële gegevens, met name: a) het renovatiekredietnummer; b) de modaliteiten van het renovatiekrediet en het hoofdkrediet, met name de rentevoet, de variabiliteitsformule en de looptijd; c) het rekeningnummer waarop de rentesubsidie gestort wordt; d) de jaarlijks betaalde rente;

Voor wat betreft artikel 19 Ontwerp:

18. De personen van wie gegevens verzameld worden, zijn:

- Eigenaars of bewoners van onroerende goederen kunnen eventueel geïdentificeerd worden op basis van de hieronder vermelde verwerkte gegevens;

19. De volgende gegevens worden verwerkt:

- o de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name: a) de administratieve ligging (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID, AR-ID); b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau; c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau (verdieping, vleugel, deur) uit het gebouwenregister;
- o de gegevens over het energieprestatiecertificaat, met name: a) het energieprestatiecertificaatnummer; b) de ID van het energieprestatiecertificaat; c) de geldigheidsdatum; d) de datum van indienen van het EPC;
- o de energiegegevens van het gebouw, met name: a) de energiescores; b) de aanbevelingen; c) de gemiddelde prijsindicatie van de aanbevelingen;
- o de karakteristieken van het gebouw, waaronder het bouwjaar van het gebouw.

20. De gegevens verzameld van de hiervoor vermelde personen zijn persoonsgegevens. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

b. Artikelsgewijze bespreking

A. Artikel 15 Ontwerp

Artikel 15: *In titel VII, hoofdstuk IX, afdeling II, onderafdeling I/1, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van xxx, wordt een artikel 7.9.2/0/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:*

“Art. 7.9.2/0/7. Met het oog op de opvolging van de resultaatsverbintenis, vermeld in artikel 7.9.2/0/2, §2, bezorgen de energiehuizen de volgende gegevens aan het VEKA:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemers die een energielening+ hebben afgesloten conform artikel 7.9.2/0 tot en met 7.9.2/0/5, met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;

2° het kredietnummer;

3° de modaliteiten van de energielening+;

4° Het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat dat opgemaakt werd na 1 januari 2019;

5° het in de resultaatsverbintenis opgenomen te behalen label;

6° de datum van authentieke akte van verwerving of de datum van de aangifte van nalatenschap, of, bij gebreke daaraan, de datum van het aanslagbiljet van de erfbelasting zoals opgemaakt door de Vlaamse Belastingdienst. De volgende categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt door het VEKA:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemer(s), met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;

2° de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name:

a) de administratieve ligging, (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID en AR-ID);

b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau;

c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau, (verdieping, vleugel en deur), uit het gebouwenregister;

3° het huidige en te behalen energielabel;

4° de volgende financiële gegevens:

a) het kredietnummer;

b) de modaliteiten van de energielening+;

5° de datum van de authentieke akte van verwerving, de aangifte van nalatenschap en de datum van het aanslagbiljet van de erfbelasting zoals opgemaakt door de Vlaamse Belastingdienst.

De betrokkenen bij de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, zijn:

1° de kredietnemer van de energielening+;

2° de bewoner van de te renoveren woning.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, geldt een bewaartermijn van maximaal tien jaar of een bewaartermijn die duurt tot vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. Het VEKA is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Kwaliteit van de regelgevende grondslag

21. Elke verwerking van persoonsgegevens moet rechtmatig zijn. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en dat de in randnummer 23 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden¹.

22. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke

¹ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.²

23. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)³ of punt e)⁴ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁵;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁶;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁷.
24. Vooraleer dieper in te gaan op de inhoudelijke invulling van artikel 15 van het Ontwerp, wenst de VTC op te merken dat in een uitvoeringsbesluit (bij delegatie aan de Vlaamse Regering, hier op basis van artikel 8.2.2 Energiedecreet) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald over de verwerking van persoonsgegevens, maar dat de essentie van deze verwerking in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof over delegatie door de wetgever. Het verdient dan ook de voorkeur de hoofdlijnen over de hiervoor vermelde elementen die enkel in het ontwerpartikel 15 zijn opgenomen, te integreren in het Energiedecreet, rekening houdend met volgende analyse.
25. De hiervoor vermelde essentiële elementen zijn in de op dit punt redelijk goed uitgewerkte tekst van het artikel 15 van het Ontwerp opgenomen. Dit blijkt uit onderstaande:
26. De **doelstelling** van de gegevensverwerking wordt aangeduid in artikel 15 van het Ontwerp. De VTC verwijst naar de randnummers 32 en verder, voor de analyse van deze doelstelling en de afweging van de proportionaliteit van de gegevensverwerking rekening houdend met de gedefinieerde doelstelling.
27. Het Ontwerp definieert in artikel 15 van het Ontwerp duidelijk welke **types van persoonsgegevens** verwerkt worden. De VTC verwijst naar de randnummers 39 en verder voor de analyse van de minimale gegevensverwerking, namelijk de beoordeling of deze gegevens beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

² Zie DEGRAVE, E., *“Le é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26). Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

³ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁵ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁶ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

⁷ Als er gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

28. Evenzeer wordt aangegeven van wie de persoonsgegevens het voorwerp uitmaken van verwerking (**de betrokkenen**), namelijk de kredietnemer van de energielening+ en de bewoner van de te renoveren woning.
29. Verder wordt aangegeven aan **welke entiteit de persoonsgegevens mogen worden verstrekt**, namelijk het VEKA. Het verdient aanbeveling in het Ontwerp of minimaal in de memorie van toelichting bij de betrokken artikelen duidelijk aan te geven aan welke dienst binnen het VEKA deze persoonsgegevens mogen worden verstrekt.
30. De **opslagperiode** bedraagt maximaal tien jaar of vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten.
31. Ten slotte wordt VEKA aangeduid als **verwerkingsverantwoordelijke**.

Doelbinding

32. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
33. De **doelstelling** van de gegevensverwerking wordt aangeduid als de opvolging van de resultaatsverbintenis, vermeld in artikel 7.9.2/0/2, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Dit artikel bepaalt: *“Het energiehuis beoordeelt, voorafgaand aan het afsluiten van de in § 3 vermelde kredietovereenkomst, de ontvankelijkheid van de aanvraag op basis van de volgende criteria:*

1° de aanvrager is een natuurlijke persoon en een nieuwe eigenaar na schenking of erfenis;

2° de woning of het appartement ligt in het Vlaamse Gewest;

3° de woning beschikt over een energielabel E of F of over een energielabel D, E of F indien het een appartement betreft. Dat energielabel wordt aangetoond met een energieprestatiecertificaat dat niet ouder is dan 2019;

§ 3. Het energiehuis sluit met de nieuwe eigenaars een kredietovereenkomst”.

Deze kredietovereenkomst verwijst naar de energielening+.

34. Deze doelstelling bepaalt niet duidelijk waarom de persoonsgegevens door de energiehuizen moeten worden gedeeld met het VEKA. Dit kan wel worden afgeleid uit de toelichting bij de artikelen (opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering (VR 2020 1112 DOC.1427/1BIS): *“Deze artikelen bepalen de gegevensuitwisseling met de kredietgevers in het kader van de energielening+ en de rentesubsidie. Deze gegevensuitwisseling is noodzakelijk voor de controle op de correcte toekenning van de beide vormen van krediet en de opvolging van de resultaatsverbintenis vermeld in artikel 7.9.2/0/1, §2 en artikel 7.15.2, §5”.*
35. De VTC is van mening dat deze gegevensuitwisseling kan worden beschouwd als noodzakelijk voor de uitvoering van een wettelijke opdracht waarmee de verwerkingsverantwoordelijke is belast, bedoeld in artikel 6.1 van de AVG, namelijk onder meer de controle op de correcte toekenning van het krediet.
36. Het krijgt echter de voorkeur de duidelijke omschrijving van de doelstelling zoals aangegeven in de toelichting bij de artikelen opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering (*in casu* voor artikel 15 van het Ontwerp, de noodzakelijkheid voor de controle op de correcte toekenning van de energielening+ en de opvolging van de resultaatsverbintenis zoals vermeld in artikel 7.9.2/0/1, §2), op te nemen in het Ontwerp of minimaal in de memorie van toelichting bij de artikelen. Zo wordt beantwoord aan de voorwaarde dat de doeleinden uitdrukkelijk omschreven moeten zijn. Dit houdt in dat de finaliteit ondubbelzinnig en duidelijk moet worden omschreven, dit voor zowel de verwerkingsverantwoordelijke, de betrokkene, als de toezichthoudende overheid.⁸ Op deze manier kan uit de omschrijving van het doeleinde duidelijk naar

⁸ Werkgroep artikel 29, “Opinion 03/2013 on purpose limitation”, 2013, 17.

voor komen waarom de persoonsgegevens dienen te worden gedeeld met het VEKA, in het bijzonder gezien het VEKA als verwerkingsverantwoordelijke van deze gegevens wordt aangeduid.

Verantwoordelijkheid

37. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. Het Ontwerp duidt in artikel 15 het VEKA aan als verwerkingsverantwoordelijke.
38. De Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁹ voor de verwerking van persoonsgegevens en de gegevensstroom al dan niet noodzakelijk is. Er moet volgens artikel 35 AVG minstens een afweging zijn of de verwerking een waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Zo dat het geval is, is een GEB vereist. De toezichthouder, in casu de VTC, kan dan beoordelen of deze afweging correct is. De functionaris(sen) voor gegevensbescherming moet(en) het GEB adviseren.

Minimale gegevensverwerking

39. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
40. In artikel 15 van het Ontwerp worden de categorieën van gegevens duidelijk gedefinieerd. Er wordt in de toelichting bij de artikelen in de nota gericht aan de Vlaamse Regering niet nader verduidelijkt waarom deze persoonsgegevens worden verzameld, dit in tegenstelling tot de verzameling van persoonsgegevens in het kader van artikel 16 van het Ontwerp waarbij de toelichting wel in een verduidelijking voorziet van de reden tot verzameling.
41. Het verdient de voorkeur in een gelijkaardige toelichting te voorzien voor de verzameling van persoonsgegevens onder artikel 15 van het Ontwerp en deze op te nemen in de memorie van toelichting bij artikel 15 van het Ontwerp. Een dergelijke toelichting laat toe te beoordelen of de verzameling ter zake dienend is en beperkt is tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
42. De VTC kan omwille van de opmerkingen geformuleerd over de doelstelling, evenals omwille van de afwezigheid van een verduidelijking van de reden tot verzameling deze persoonsgegevens niet besluiten dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. In artikel 15 van het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens van de energiehuizen naar het VEKA. Voor wat persoonsgegevens betreft moet rekening gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan een instantie de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisseling tussen instanties. Een instantie wordt gedefinieerd in artikel 2, 10° van het Vlaamse e-govdecreet als een instantie van de Vlaamse overheid als vermeld in artikel I.3, 1° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 of een instantie van een lokale overheid als vermeld in artikel I.3,5° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Zowel het VEKA, als de energiehuizen, vallen onder deze omschrijving van instantie. Het VEKA is op grond van artikel 2.1.1 van het Energiebesluit een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid binnen het Vlaams ministerie van Omgeving (een

⁹ Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

Vlaamse administratie in de zin van artikel 1.3, 1°, d) *juncto* artikel 1.3., 2°, b) van het Bestuursdecreet van 7 december 2018). Een energiehuis is een gemeentelijke instelling (bv. in Gent een vzw of in Antwerpen een autonoom overheidsbedrijf) of een samenwerking tussen gemeenten en kan worden beschouwd als een lokale overheid in de zin van artikel 1.3,5° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Een protocol moet met andere woorden worden afgesloten tussen de energiehuisen en het VEKA. Artikel 8, §1 van het Vlaamse e-govdecreet van 18 juli 2008 bepaalt nader welke gegevens in dit protocol moeten worden opgenomen.

44. De VTC merkt op dat het e-govdecreet geen protocolverplichting heeft ingevoerd voor mededelingen naar organisaties die geen overheden zijn. Ze wijst erop dat in dat geval op basis van het verantwoordingsprincipe van artikel 5.2, AVG, deze mededeling zal moeten omkaderd worden met een overeenkomst die gelijkaardige bepalingen bevat.
45. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De **bewaartermijn** wordt bepaald in artikel 15 van het Ontwerp, namelijk maximaal tien jaar of vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. De VTC is van mening dat de bewaartermijn in het Ontwerp voldoende bepaalbaar is, maar dat een verantwoording ontbreekt.

Rechten van de betrokkenen en transparantie

46. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
47. De VTC is evenwel van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplicht op te nemen vermeldingen, zodat het voor de betrokkenen duidelijk is tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Beveiligingsmaatregelen

48. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
 - de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹³.
51. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.
52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁵.

B. Artikel 16 Ontwerp

Artikel 16: *“Aan titel VII, hoofdstuk XV, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van xxx, wordt een onderafdeling IV/1, die bestaat uit artikel 7.15.4/1, ingevoegd, die luidt als volgt:*

“Onderafdeling IV/1. Opvolging en begeleiding

Art. 7.15.4/1. Met het oog op de opvolging van de resultaatsverbintenis, vermeld in artikel 7.15.2, §5, bezorgen de kredietgevers de volgende gegevens aan het VEKA:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemers die een renovatiekrediet hebben afgesloten en conform artikel 7.15.3 een rentesubsidie hebben aangevraagd, met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;

2° de interesten die op die renovatiekredieten aangerekend en betaald zijn in het voorafgaande kalenderjaar. Die gegevens worden jaarlijks op het einde van de maand maart bezorgd;

3° het renovatiekredietnummer;

4° de modaliteiten van het renovatiekrediet en het hoofdkrediet, met name de rentevoet, de variabiliteitsformule en de looptijd;

5° het rekeningnummer waarop de rentesubsidie gestort wordt;

6° Het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat dat opgemaakt werd na 1 januari 2019;

7° het in de resultaatsverbintenis opgenomen te behalen label;

8° de datum van de authentieke akte van verwerving of bij gebreke daaraan de authentieke kredietakte gekoppeld aan de verwerving van de woning of het appartement.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt door het VEKA:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemer(s), met name het rijksregisternummer, de naam, het adres en de contactgegevens;

2° de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name:

a) de administratieve ligging (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID, AR-ID);

b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau;

c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau (verdieping, vleugel, deur) uit het gebouwenregister;

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

3° het huidige en te behalen energielabel;

4° de financiële gegevens, met name:

a) het renovatiekredietnummer;

b) de modaliteiten van het renovatiekrediet en het hoofdkrediet, met name de rentevoet, de variabiliteitsformule en de looptijd;

c) het rekeningnummer waarop de rentesubsidie gestort wordt;

d) de jaarlijks betaalde rente;

5° de datum van de authentieke akte van verwerving of bij gebreke daaraan, de authentieke kredietakte gekoppeld aan de verwerving van de woning of het appartement.

De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, zijn:

1° de kredietnemer van het renovatiekrediet;

2° de bewoner van de te renoveren woning.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, geldt een bewaartermijn van maximaal tien jaar of een bewaartermijn die duurt tot vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. Het VEKA is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Verwerking van persoonsgegevens door kredietgever

53. Ontwerp artikel 16 behandelt de uitwisseling van persoonsgegevens door kredietgevers. Vooraleer dieper in te gaan op de concrete analyse van artikel 16 van het Ontwerp, moet worden gewezen op de artikelen VII.116 e.v. en VII.147/32 e.v. van het Wetboek Economisch Recht. Artikel 116 en verder WER behandelen de verwerking van persoonsgegevens bij betalings- en kredietdiensten.

54. Artikel VII.116 WER bepaalt: *“Behalve in geval van overdracht of indeplaatsstelling zoals die heeft plaats gevonden overeenkomstig de artikelen VII. 102 en VII. 103, kunnen de persoonsgegevens van een consument of een zekerheidssteller die door de kredietgever verwerkt werden in het raam van het sluiten of het uitvoeren van een kredietovereenkomst enkel aan een derde worden overgemaakt onder de voorwaarden opgesomd in deze onderafdeling.”*

55. Artikel VII.147/32. bepaalt gelijklopend: *“Behalve in geval van overdracht of indeplaatsstelling zoals die heeft plaats gevonden overeenkomstig de artikelen VII.147/17 en VII.147/18, kunnen de persoonsgegevens van een consument of een zekerheidssteller die door de kredietgever verwerkt werden in het raam van het sluiten of het uitvoeren van een kredietovereenkomst enkel aan een derde worden overgemaakt onder de voorwaarden opgesomd in deze onderafdeling.”*

56. Beide bepalingen omschrijven op een beperkende wijze de verwerking van persoonsgegevens door kredietverleners. De verwerking en het delen van persoonsgegevens kan alleen voor welomschreven doeleinden en aan een limitatief aantal omschreven personen of instellingen. Hieronder valt niet het delen van persoonsgegevens met het VEKA, zoals opgenomen in artikel 16 van het Ontwerp. Vooraleer in het delen van persoonsgegevens met het VEKA kan worden voorzien, is hiertoe minimaal een decretale bepaling noodzakelijk.

57. Waar het energiedecreet in artikel 8.2.3. in de mogelijkheid voorziet van een tegemoetkoming in de vorm van een rentesubsidie, bepaalt dit artikel dat de Vlaamse Regering verdere modaliteiten van deze rentesubsidie uitwerkt. Het decreet voorziet niet in enige bepaling inzake de verwerking van persoonsgegevens.

58. De VTC besluit dan ook dat een decretale grondslag voor het uitwerken van een regeling over persoonsgegevens, zoals opgenomen in artikel 16 van het Ontwerp ontbreekt. De decreetgever dient hieraan tegemoet te komen.

59. Verder wenst de VTC erop te wijzen dat bij delegatie aan de Vlaamse Regering op basis van een decretale bepaling verdere modaliteiten kunnen worden bepaald voor de verwerking van persoonsgegevens, maar de essentie van deze verwerking moet in het decreet zelf en opgenomen, wat nu niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof over delegatie door de wetgever. Het verdient

dan ook de voorkeur volgende essentiële elementen die enkel in het ontwerp artikel 16 zijn opgenomen, te integreren in het Energiedecreet, rekening houdend met volgende analyse.

60. Artikel 16 van het Ontwerp wordt onder dit voorbehoud geanalyseerd.

Kwaliteit van de regelgevende grondslag

61. De VTC verwijst naar het eerder vermelde in randnummers 21 e.v.

62. De essentiële elementen uit artikel 6.3 AVG zijn in de op dit punt vrij goed uitgewerkte tekst van het Ontwerp opgenomen. Dit blijkt uit het volgende:

- De **doelstelling** van de gegevensverwerking wordt aangeduid in artikel 16 van het Ontwerp. Zie infra voor de analyse van deze doelstelling en de afweging van de proportionaliteit van de gegevensverwerking rekening houdend met de gedefinieerde doelstelling.
- Het Ontwerp definieert in artikel 16 duidelijk welke **types van persoonsgegevens** verwerkt worden (randnummer 20). De VTC verwijst naar de randnummers 70 e.v. voor de analyse van de minimale gegevensverwerking, namelijk de beoordeling of deze gegevens beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- Evenzeer wordt aangegeven van wie de persoonsgegevens het voorwerp uitmaken van verwerking (**de betrokkenen**), namelijk van de kredietnemers die een renovatiekrediet hebben afgesloten en een rentesubsidie hebben aangevraagd en van de bewoner van de te renoveren woning.
- Verder wordt aangegeven aan **welke entiteit de persoonsgegevens mogen worden verstrekt**, namelijk het VEKA. Het verdient de aanbeveling in het Ontwerp of minimaal in de memorie van toelichting bij de betrokken artikelen duidelijk aan te geven aan welke dienst binnen het VEKA deze persoonsgegevens mogen worden verstrekt.
- De **opslagperiode** bedraagt maximaal tien jaar of vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten.
- Ten slotte wordt VEKA aangeduid als **verwerkingsverantwoordelijke**.

Doelbinding

63. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

64. De **doelstelling** van de gegevensverwerking wordt aangeduid als de opvolging van de resultaatsverbintenis, vermeld in artikel 7.15.2, §5 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Dit artikel bepaalt: “§ 5. De steun wordt verleend onder de ontbindende voorwaarde dat de grondige energetische renovatie of de sloop-en-heropbouw van de niet-energiezuinige woning of het niet-energiezuinige appartement wordt gerealiseerd.

Tegenover de toekenning van de rentesubsidie op een renovatiekrediet met een bedrag van maximaal 30.000 euro bestaat de resultaatsverbintenis in hoofde van de kredietnemer er in om binnen de vijf jaar na de datum van de verwerving van de woning of het appartement, waarvan het bewijs geleverd dient te worden aan de hand van een authentieke akte, de niet-energiezuinige woning energetisch te renoveren tot minstens energielabel C en het niet-energiezuinige appartement tot minstens energielabel B.

Tegenover de toekenning van de rentesubsidie op een renovatiekrediet met een bedrag van maximaal 45.000 euro bestaat de resultaatsverbintenis in hoofde van de kredietnemer er in om binnen de vijf jaar na de datum van de verwerving van de woning of het appartement, waarvan het bewijs geleverd dient te

worden aan de hand van een authentieke akte, de niet-energiezuinige woning energetisch te renoveren tot minstens energielabel B en het niet-energiezuinige appartement tot minstens energielabel A.

Tegenover de toekenning van de rentesubsidie op een renovatiekrediet met een bedrag van maximaal 60.000 euro bestaat de resultaatsverbintenis in hoofde van de kredietnemer er in om binnen de vijf jaar na de datum van de verwerving van de woning, waarvan het bewijs geleverd dient te worden aan de hand van een authentieke akte, de niet-energiezuinige woning energetisch te renoveren tot minstens energielabel A.”

65. De toelichting bij de artikelen 15 en 16 opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering (VR 2020 1112 DOC.1427/1BIS) verduidelijkt verder de doelstelling: *“Deze artikelen bepalen de gegevensuitwisseling met de kredietgevers in het kader van de energielening+ en de rentesubsidie. Deze gegevensuitwisseling is noodzakelijk voor de controle op de correcte toekenning van de beide vormen van krediet en de opvolging van de resultaatsverbintenis vermeld in artikel 7.9.2/0/1, §2 en artikel 7.15.2, §5”.*
66. De VTC is van mening dat deze gegevensuitwisseling kan worden beschouwd als noodzakelijk voor de uitvoering van een wettelijke opdracht waarmee de verwerkingsverantwoordelijke is belast, bedoeld in artikel 6.1 van de AVG, namelijk onder meer de controle op de correcte toekenning van het krediet.
67. Het verdient de voorkeur de duidelijke omschrijving van de doelstelling zoals aangegeven in de toelichting bij de artikelen , op te nemen in het Ontwerp of minimaal de memorie van toelichting bij de artikelen (met andere woorden inzake artikel 16 van het Ontwerp, de aanvullende vermelding dat de gegevensuitwisseling noodzakelijk is voor de controle op de correcte toekenning van de rentesubsidie, of bijvoorbeeld eventuele terugvordering van de rentesubsidie op grond van artikel 7.15.5, §2 Energiebesluit). Zo wordt beantwoord aan de voorwaarde dat de doeleinden uitdrukkelijk omschreven moeten zijn. Dit houdt in dat de finaliteit ondubbelzinnig en duidelijk moet worden omschreven, dit voor zowel de verwerkingsverantwoordelijke, de betrokkene, als de toezichthoudende overheid.¹⁶ Op deze manier kan uit de omschrijving van het doeleinde duidelijk naar voor komen waarom de persoonsgegevens dienen te worden gedeeld met het VEKA, in het bijzonder gezien het VEKA als verwerkingsverantwoordelijke van deze gegevens wordt aangeduid.

Verantwoordelijkheid

68. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. Het Ontwerp duidt in artikel 16 het VEKA aan als verwerkingsverantwoordelijke.
69. De VTC verwijst verder naar de opmerking geformuleerd in randnummer 37.

Minimale gegevensverwerking

70. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. In artikel 16 van het Ontwerp worden de categorieën van gegevens duidelijk gedefinieerd.
71. In de toelichting bij de artikelen bij de artikelen in de nota gericht aan de Vlaamse Regering wordt mede verduidelijkt waarom deze persoonsgegevens worden verzameld: *“Deze gegevens zijn noodzakelijk om een correcte verwerking, definitieve toewijzing en uitbetaling te kunnen doen van de rentesubsidie, zoals voorzien in artikel 7.15.2, §2., evenals de desgevallende handhaving indien aan de vooropgestelde resultaatsverbintenis niet tijdig wordt voldaan. Deze gegevens bieden tevens de mogelijkheid om de verschuldigde rentesubsidies te begroten en monitoren, evenals een administratieve controle Mogelijkheid op de correctheid van rentebedragen die in dit kader jaarlijks door de kredietgevers als verschuldigd worden bezorgd.”*

¹⁶ Werkgroep artikel 29, “Opinion 03/2013 on purpose limitation”, 2013, 17.

72. De gegevens lijken op basis van het voorgaande ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (als hierbij de doeleinden zoals bepaald in de toelichting bij de artikelen worden in acht genomen).
73. Het verdient echter de voorkeur de verantwoording minimaal op te nemen in de memorie van toelichting bij artikel 16 van het Ontwerp.
74. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De **bewaartermijn** wordt bepaald in artikel 16 van het Ontwerp, namelijk maximaal tien jaar of vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. De VTC is van mening dat de bewaartermijn in het Ontwerp voldoende bepaalbaar maar onvoldoende gemotiveerd.

Rechten van de betrokkenen en transparantie

75. De VTC verwijst naar de opmerkingen zoals geformuleerd in randnummer 46 e.v..

Beveiligingsmaatregelen

76. De VTC verwijst naar de opmerkingen zoals geformuleerd in de randnummer 48 e.v.

C. Artikel 19 Ontwerp

Artikel 19: *“Aan titel IX, hoofdstuk II, van hetzelfde besluit, laatst gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2020, wordt een afdeling V, die bestaat uit artikel 9.2.17, toegevoegd, die luidt als volgt:*

“Afdeling V. Toegang van kredietgevers tot de energieprestatiecertificatendatabank

Art. 9.2.17. Kredietinstellingen hebben in het kader van kredietaanvragen met een onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties toegang tot de volgende categorieën van persoonsgegevens in de energieprestatiecertificatendatabank:

1° de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, met name:

- a) de administratieve ligging (straat, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, CRAB-ID, AR-ID);*
- b) de gebouwID en de relevante parameters op gebouwniveau;*
- c) de gebouweenheidsID en de relevante parameters op gebouweenheidsniveau (verdieping, vleugel, deur) uit het gebouwenregister;*

2° de gegevens over het energieprestatiecertificaat, met name:

- a) het energieprestatiecertificaatnummer;*
- b) de ID van het energieprestatiecertificaat;*
- c) de geldigheidsdatum;*
- d) de datum van indienen van het EPC;*

3° de energiegegevens van het gebouw, met name:

- a) de energiescores;*
- b) de aanbevelingen;*
- c) de gemiddelde prijsindicatie van de aanbevelingen;*

4° de karakteristieken van het gebouw, waaronder het bouwjaar van het gebouw.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, door de kredietgevers, geldt een bewaartermijn van maximaal 3 maanden nadat de kredietaanvraag werd toegekend of afgewezen. De kredietgever is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid.”.

Kwaliteit van de regelgevende grondslag

77. De VTC verwijst naar het eerder vermelde in randnummer 21 e.v.
78. De essentiële elementen uit artikel 6.3 AVG zijn niet allemaal opgenomen in artikel 19 van het Ontwerp. Dit blijkt uit het volgende:

- De **doelstelling** van de gegevensverwerking wordt slechts impliciet en beperkt aangeduid in artikel 19 van het Ontwerp, namelijk: *“in het kader van kredietaanvragen met een onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties”*. Zie infra voor de analyse van en opmerkingen bij deze doelstelling en de afweging van de proportionaliteit van de gegevensverwerking rekening houdend met de gedefinieerde doelstelling.
- Het Ontwerp definieert in artikel 19 welke **types van persoonsgegevens** verwerkt worden. De AVG definieert een persoonsgegeven als “alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (“de betrokkene”). Als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identicator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identicator of van één of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon”.
- Er is sprake van een persoonsgegeven wanneer een gegeven de koppeling aan een natuurlijke persoon toelaat. Of een gegeven betrekking heeft op een natuurlijke persoon, hangt af van een contextuele beoordeling van de feiten van de zaak. Zo heeft de informatie over de situatie van een onroerend goed niet noodzakelijk betrekking op een natuurlijke persoon.
- De gegevens in artikel 19 van het Ontwerp betreffen in het bijzonder de situatie van een onroerend goed, maar de eigenaar of bewoner van het onroerend goed kan geïdentificeerd worden onder meer want de adresgegevens en de informatie over het onroerend goed kunnen dus ook informatie over de eigenaar of bewoner bevatten.
- De VTC verwijst naar de randnummers 97 en verder voor de analyse van de minimale gegevensverwerking, namelijk de beoordeling of deze gegevens beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- Artikel 19 geeft niet duidelijk aan van wie de persoonsgegevens het voorwerp uitmaken van verwerking (**de betrokkenen**). Uit een analyse van het artikel volgt dat dit de eigenaars of bewoners van onroerende goederen zijn. Deze betrokkenen dienen duidelijk in het ontwerpartikel te worden opgenomen.
- Verder wordt aangegeven aan **welke entiteit de persoonsgegevens mogen worden verstrekt**, namelijk de kredietinstellingen.
- De **opslagperiode** van de gegevens door de kredietgever bedraagt maximaal 3 maanden nadat de kredietaanvraag werd toegekend of afgewezen.
- Ten slotte wordt de kredietgever aangeduid als **verwerkingsverantwoordelijke**.

Doelbinding

79. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
80. Als doelstelling voor het verzamelen van de persoonsgegevens, schuift artikel 19 van het Ontwerp naar voor: *“Kredietinstellingen hebben in het kader van kredietaanvragen met een onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties toegang tot...”*.
81. In de algemene toelichting bij het Ontwerp, opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering (VR 2020 1112 DOC.1427/1BIS), wordt hierover verder bepaald: *“Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet in een digitale toegang tot het EPC: “Zo zullen we aan kredietgevers de mogelijkheid geven om in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming en/of voor energiebesparende renovaties het digitale EPC-attest van het betrokken onroerend goed te gebruiken”. In haar beleidsnota stelde de minister op pagina 36 het volgende: “Samen met de financiële sector bepalen we hoe EPC-gegevens gedeeld kunnen*

worden zodat kredietverleners via simulaties, scenario's, bouwplannen, ... kunnen bepalen welke extra leencapaciteit of voordeel op het aangevane krediet kan worden toegekend aan eigenaars die bij renovatie een substantieel verbeterde energiebesparing realiseren." Dit ontwerpbesluit geeft in artikel 19 uitvoering aan deze bepalingen."

82. Verder bepaalt de specifieke toelichting bij artikel 19, opgenomen in dezelfde nota aan de Vlaamse Regering: *"Door de toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank zal de kredietgever haar informerende rol ten volle kunnen spelen om bij te dragen aan het maatschappelijk doel dat gericht is op de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen."*
83. De doeleinden opgenomen in het Ontwerp, en ook in de bovenvermelde toelichtingen, kunnen eerder als vaag of algemeen omschreven worden. Impliciete doeleinden volstaan echter niet. De doeleinden moeten uitdrukkelijk omschreven zijn. Dit houdt in dat de finaliteit ondubbelzinnig en duidelijk moet worden omschreven, zowel voor de verwerkingsverantwoordelijke, de betrokkene als de toezichthoudende overheid.¹⁷
84. De VTC beschikt bijgevolg niet over de mogelijkheid om te beoordelen of de gegevensuitwisseling kan worden beschouwd als noodzakelijk voor de uitvoering van een opdracht van algemeen belang waarmee de verwerkingsverantwoordelijke is belast, bedoeld in artikel 6.1 van de AVG. De VTC kan bijgevolg niet nagaan of aan de proportionaliteitsvereiste is voldaan
85. Het verdient de voorkeur een duidelijke omschrijving van de doelstelling op te nemen in het Ontwerp of minimaal de memorie van toelichting bij de artikelen. Zo wordt beantwoord aan de voorwaarde dat de doeleinden uitdrukkelijk omschreven moeten zijn. Dit houdt in dat de finaliteit ondubbelzinnig en duidelijk moet worden omschreven, dit voor zowel de verwerkingsverantwoordelijke, de betrokkene, als de toezichthoudende overheid.¹⁸ Op deze manier kan uit de omschrijving van het doeleinde duidelijk naar voor komen waarom de persoonsgegevens dienen te worden gedeeld met de kredietgevers, die als verwerkingsverantwoordelijke van deze gegevens wordt aangeduid.

Verantwoording

86. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. Het Ontwerp duidt in artikel 19 de kredietgevers aan als verwerkingsverantwoordelijke.
87. De VTC verwijst verder naar de opmerking geformuleerd in randnummer 37.

Minimale gegevensverwerking

88. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
89. Aangezien de doeleinden van verwerking onvoldoende duidelijk zijn omschreven door de regelgever, kan binnen het kader van de minimale gegevensverwerking de VTC niet besluiten dat de persoonsgegevens ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Een dergelijke toetsing dient door de regelgever plaats te vinden bij het definiëren van de doelstelling van de verwerking.
90. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De **bewaartermijn** wordt bepaald in artikel 19 van het Ontwerp,

¹⁷ Werkgroep artikel 29, "Opinion 03/2013 on purpose limitation", 2013, 12 en 17.

¹⁸ Werkgroep artikel 29, "Opinion 03/2013 on purpose limitation", 2013, 17.

maximaal 3 maanden nadat de kredietaanvraag werd toegekend of afgewezen. De VTC is van mening dat de bewaartermijn in het Ontwerp voldoende bepaalbaar en verantwoord is.

Rechten van de betrokkenen en transparantie

91. De VTC verwijst naar de opmerkingen zoals geformuleerd in randnummer 46 e.v.

Beveiligingsmaatregelen

92. De VTC verwijst naar de opmerkingen zoals geformuleerd in randnummer 48 e.v.

III. BESLUIT

93. De VTC wijst erop dat een wettelijke grondslag voor het uitwerken van een regeling over de verwerking van persoonsgegevens, zoals opgenomen in artikel 16 van het Ontwerp ontbreekt. De decreetgever dient hieraan tegemoet te komen.

94. De VTC is verder van oordeel dat het voorgelegde Ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat volgende elementen bijkomend worden geïntegreerd inzonderheid:

- het aanduiden van de betrokkenen (artikel 19 van het Ontwerp);
- het aangeven aan welke dienst binnen het VEKA de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (artikel 15 en 16 van het Ontwerp).
- een duidelijke omschrijving van de doelstelling van de verwerking van persoonsgegevens opnemen, minimaal in de memorie van toelichting bij de artikelen 15, 16 en 19 van het Ontwerp, om evenzeer een evaluatie van de minimale gegevensbescherming mogelijk te maken. In het bijzonder inzake artikel 19 van het Ontwerp is er geen sprake van een ondubbelzinnige en duidelijke doelomschrijving;
- het verduidelijken in de memorie van toelichting bij artikel 15, 16 en 19 van het Ontwerp waarom persoonsgegevens worden verzameld;
- het verduidelijken in de memorie van toelichting van de motivering van de bewaartermijnen;
- de rechten van de betrokkenen en transparantiemaatregelen uitwerken voor zowel artikel 15, 16 en 19 van het Ontwerp.

Hans Graux,
Voorzitter VTC